

Nr 69.

Ankom till riksdagens kansli den 8 april 1919 kl. 12 m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
ny stat för universitetskanslersexpeditionen.*

(2:a avd.)

I den till riksdagen den 9 januari 1919 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t, under åberopande av punkt 59 av det vid åttonde huvudtiteln fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående ny stat för universitetskanslersexpeditionen, beräkna för ändamålet en ökning av det ordinarie anslaget till nämnda expedition med 9,000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i den till riksdagen den 9 januari 1919 avlåtna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1919 (nr 2), under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag (punkt 12), föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående ny stat för universitetskanslersexpeditionen, till uppehållande av arbetet å kanslersexpeditionen under år 1919 beräkna på tilläggsstat för samma år ett belopp av 10,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 21 februari 1919 dagtecknad proposition, nr 132, som för förberedande behandling hänvisats till statsutskottet, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden sistnämnda dag, föreslagit riksdagen att

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 6 saml. 34 häft. (Nr 69—71.) 1

dels godkänna den av departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagna utgiftsstaten för universitetskanslersexpeditionen att tillämpas från och med år 1920 samt de av departementschefen förordade villkoren och bestämmelserna för åtnjutande av de i staten upptagna avlöningsförmåner;

dels, vid bifall till det av departementschefen framlagda statförslaget, höja det ordinarie anslaget till universitetskanslersexpeditionen, nu 9,550 kronor, därav 8,200 kronor bestämt anslag och 1,350 kronor förslagsanslag, högst, med 8,850 kronor, därav 5,100 kronor bestämt anslag och 3,750 kronor förslagsanslag, högst, till 18,400 kronor, därav 13,300 kronor bestämt anslag och 5,100 kronor förslagsanslag, högst;

dels förklara,

att en var, som med eller efter ingången av år 1920 tillträder befattning vid universitetskanslersexpeditionen, skall vara pliktig underkasta sig ovannämnda villkor och bestämmelser, samt

att nuvarande kanslerssekreteraren, därest han icke före den 15 november 1919 anmäler, att han vill underkasta sig den nya staten och därvid fästade villkor och bestämmelser, och därest han icke lagligen kan därtill förbindas, skall varda bibehållen vid honom enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner;

dels ock på tilläggsstat för år 1919 såsom förslagsanslag, högst, anvisa

för hyra av arkiv- och expeditjonslokal för universitetskanslersexpeditionen för tiden den 1 oktober 1919—den 31 mars 1920 jämte städning och rengöring därav samt för bestridande av flyttningskostnad och anskaffande av inventarier till berörda lokal 5,440 kronor samt

för uppehållande av verksamheten vid universitetskanslersexpeditionen under år 1919 3,450 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till sistberörda statsrådsprotokoll.

Det föreliggande förslaget avser en helt och hållet ny organisation av arbetskrafterna vid universitetskanslersexpeditionen. Utskottet har vid prövning av det framlagda statförslaget icke funnit anledning till anmärkning i annat hänseende än att utskottet i avseende å den till hyra och expenser upptagna anslagsposten å 4,100 kronor velat framhålla, att, då genom beslut av innevarande års riksdag medel anvisats till inköp av hus för beredande av lokaler åt åtskilliga ämbetsverk, det enligt utskottets mening bör tillses, huruvida sådana anordningar kunna träffas, att kanslersexpeditionen erhåller lokaler i något

av senast berörda hus, eller möjlighet kan förefinnas att annorstädes något statens hus bereda expeditionen erforderliga utrymmen. I händelse en dylik anordning kan komma att vidtagas, förväntar utskottet, att till nästkommande års riksdag förslag varder framlagt om därav föranledd ändring i staten för kanslersexpeditionen.

Till hyra av arkiv och expeditionslokal för tiden den 1 oktober 1919—den 31 mars 1920 jämte städning och rengöring därav samt för bestridande av flyttningskostnad och anskaffande av inventarier till berörda lokal har föreslagits på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 5,440 kronor. Av detta belopp äro 3,500 kronor beräknade till anskaffande av möbler och övriga inventarier. I avseende härå vill utskottet erinra, hurusom i och med kristidskommissionernas successiva upphörande en rätt väsentlig tillgång på möbel och annan för ämbetslokaler lämpad utrustning kommer att förefinnas, och förväntar utskottet, att i så stor utsträckning sig göra låter jämväl kanslersexpeditionen i likhet med andra ämbetsverk söker att från kommissionernas inventarieförråd komplettera vad som för nya lokalers inredning och utrustning erfordras. I betraktande härav har utskottet ansett, att det föreslagna beloppet till hyra m. m. samt till anskaffande av inventarier bör kunna nedsättas från 5,440 kronor till 4,000 kronor.

I övrigt har utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts föreliggande förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande utgiftsstat för universitetskanslersexpeditionen att tillämpas från och med år 1920:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	Anmärkingar
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor	
1) Bestämt anslag:					
1 kanslerssekreterare .	5,000	2,500	600	8,100	(Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr. (Efter 5 år kan avlöningen höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor; skolande av ålders-tilläggen 100 kronor utgöra lön och 100 kr. tjänstgöringspenningar.
1 kvinnligt biträde av andra graden.....	1,300	500	200	2,000	
För bestridande av vaktmästargöröml .	—	—	—	1,200	
Till avlöande av amanuens	—	—	—	2,000	
Summa	—	—	—	13,300	
2) Förslagsanslag, högst:					
Till vikariatsersättningar och sakkunniga biträden	—	—	—	2,500	
Till hyra och expenser	—	—	—	4,100	
Summa	—	—	—	6,600	
Säger för universitetskanslersexpeditionen... 19,900					

b) föreskriva följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de för ordinarie befattningshavare vid kanslersexpeditionen föreslagna avlöningsförmåner, nämligen:

i fråga om ändrad tjänstgöringsskyldighet, förflyttning till annan tjänst, förening av tjänster m. m.:

att befattningshavare skall, därest vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden vid en möjligen inträdande förändrad organisation av universitetskanslersexpeditionen eller eljest kan varda stadgad, ävensom, därest expeditionens ställning inom

statsförvaltningen så förändras, att densamma ej längre kan anses såsom självständigt verk, eller därest vissa ifrågavarande expedition tillhörande göromål överflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de göromål, som honom anförtros, eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra inom det verk, till vilket göromålen överlämnas;

att befattningshavare skall, därest kanslersexpeditionen varder förflyttad till annan ort i riket än Stockholm, låta sig förflyttas till den ort, dit expeditionen må bliva förlagd, varvid befattningshavarens rätt till åtnjutande av det för befattningen i stat uppförda ortstillägg förfaller för den tid, varunder expeditionen sålunda är förlagd till annan ort än Stockholm, skolande dock skälig ersättning för flyttningskostnad utgå;

att befattningshavare vidare skall, med bibehållande av den tjänstegrad och den avlöning han innehar, vara pliktig att, när helst så av Kungl. Maj:t provas lämpligt, låta sig förflyttas till annan befattning inom den centrala statsförvaltningen;

att med ordinarie befattning vid kanslersexpeditionen icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat; samt

att med ordinarie befattning vid expeditionen ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag det vara må, så framt ej, vad angår kanslerssekreteraren, Kungl. Maj:t och, vad angår innehavare av annan befattning, kanslern för rikets universitet uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid expeditionen, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas;

i fråga om avlöningsförmånens uppbärande m. m.:

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningshavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som förordnats att uppehålla befattningen;

att den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägg, därest sådant utgår, men att den, som eljest undfår ledighet, såsom för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag, eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller av annan anledning är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen eller ortstillägget, där sådant utgår, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt;

att avlöning ej må utgå till befattningshavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest befattningshavare varder avstängd från tjänstgöring eller tagen i häkte, den del av hans avlöning, som icke prövas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej prövas skäligt låta honom uppbära något därav;

att den, som tillträder ny avlöningsstat, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed; samt

att vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall själva lönen ävensom ortstillägg utgå till månadens slut;

i fråga om ålderstillägg:

att, därest förhöjning av avlöningen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad är i staten medgiven, tidpunkten för

första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och

för andra förhöjningen, om sådan förekommer, efter ytterligare fem år, ävenledes på samma villkor, samt

för tredje förhöjningen, där sådan äger rum, efter än ytterligare fem år, ävenledes på samma villkor,

under iakttagande, vad var och en av omfördälda avlöningsförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänst-åldern blivit uppnådd, samt

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av avlöningsförhöjning, redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han enligt bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension är skyldig att från tjänsten avgå, icke må tillträda samma förhöjning;

i fråga om semester, skyldighet att avgå från tjänsten och pensionsrätt:

att semester årligen må, när det kan ske utan hinder för göromålets behöriga gång, åtnjutas av kanslerssekreteraren under en och en halv månad, samt av det kvinnliga biträdet under en månad; samt

att i fråga om skyldighet att avgå från tjänsten ävensom i fråga om rätt till pension skall gälla vad i lagen

angående civila tjänst innehavares rätt till pension är vid tiden för den nya avlöningsstatens ikraftträdande eller, så vitt angår innehavare av befattning, som där- efter tillträdes, vid tillträdet till befattningen stadgat;

i fråga om särskilda föreskrifter för kvinnligt biträde:

att beträffande det i staten upptagna kvinnliga biträdet skola i övrigt lända till efter rättelse de föreskrifter, som äro eller kunna varda utfärdade angående allmänna villkor och bestämmelser att gälla för de å vissa domstolars, ämbetsverks och myndigheters stater uppförda biträdesbefattningar;

c) vid bifall till ovan berörda statförslag, höja det ordinarie anslaget till universitetskanslersexpeditionen, nu 9,550 kronor, därav 8,200 kronor bestämt anslag och 1,350 kronor förslagsanslag, högst, med 8,850 kronor, därav 5,100 kronor bestämt anslag och 3,750 kronor förslagsanslag, högst, till 18,400 kronor, därav 13,300 kronor bestämt anslag och 5,100 kronor förslagsanslag, högst;

d) förklara,

att en var, som med eller efter ingången av 1920 tillträder befattning vid universitetskanslersexpeditionen, skall vara pliktig underkasta sig ovannämnda villkor och bestämmelser, samt

att nuvarande kanslerssekreteraren, därest han icke före den 15 november 1919 anmäler, att han vill underkasta sig den nya staten och därvid fästade villkor och bestämmelser, och därest han icke lagligen kan därtill förbindas, skall varda bibehållen vid honom enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner;

e) på tilläggsstat för år 1919 såsom förslagsanslag, högst, anvisa

för hyra av arkiv- och expeditjonslokal för universitetskanslersexpeditionen för tiden den 1 oktober 1919 — den 31 mars 1920 jämte städning och rengöring

därav samt för bestridande av flyttningskostnad och anskaffande av inventarier till berörda lokal 4,000 kronor, samt

för uppehållande av verksamheten vid universitetskanslersexpeditionen under år 1919 3,450 kronor.

Stockholm den 8 april 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *C. J. G. Swartz*, *O. M. Strömberg*, *H. F. Lamm*, *G. M. H. Ekelund*, *A. C. Lindblad*, *O. Bergqvist*, *C. G. Ekman*, *H. G. W. Wrangel*, *A. Pers*, *J. L. Widell* och *E. A. Hallin* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *G. Odqvist*, *J. Olofsson*, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Wiklund* i Brattfors, *A. Anderson* i Råstock, *J. Jönsson* i Revinge, *S. Bengtsson* i Norup, *P. A. Hansson* i Stockholm, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *J. Jönsson* i Slätåker och *K. A. W. Björck*.